

“LED mimari aydınlatmada çığır açtı denebilir. Gerek estetik, gerekse enerji tasarrufu açısından tasarımlarımıza önemli katkılar getirdi. Verim açısından ofis ortamında büyük yarar sağlarken, estetik olarak da otel ve SPA benzeri işlevlerde tasarıma değer katıyor.”

Mimar

AYŞE HASOL ERKTİN

Fotoğraf: Garo Milosyan

AYŞE HASOL ERKTİN HAKKINDA

Ayşe Hasol Erktin, HAS Mimarlık Ltd. çatısı altında, aralarında Anadolu Sağlık Merkezi, Swisshotel Grand Efes, Söyümlü Kule projelerinin de olduğu ve küresel uzmanlıklar içeren çeşitli konut, ofis, otel ve sağlık projelerini yönetti. Erktin, HAS'ın dünyaca ünlü mimarlık firmaları olan Skidmore, Owings and Merrill (SOM) ile 1993 yılında, Rees Associates, Inc. ile 1999 yılında, NBBJ ile 2003 yılında, Pei Cobb Freed & Partners ile 2006 yılında, Llewelyn Davies Yeang ile 2007 yılında, RMJM ile 2009 yılında başarılı iş ortaklıkları kurmasında etkin rol oynadı.

Harvard University Graduate School of Design mezunu olan Ayşe Hasol Erktin, Boğaziçi Üniversitesi'nden işletme yüksek lisansını, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden mimarlık lisansını aldı.

Ayşe Hasol Erktin, Urban Land Institute (ULI) Türkiye İcra Kurulu üyesidir. 2012-2014 arasında İstanbul Serbest Mimarlar Derneği'nde, 2011-2013 döneminde Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği'nde Yönetim Kurulu Üyesi olarak, 2000-2001 döneminde İstanbul Proje Yönetim Derneği Başkanı olarak, 1997-2002 döneminde Harvard Mezunlar Derneği Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı. BREEAM Değerlendiricisi olup EDAC Akreditasyonu'na sahip Erktin'in yazı ve konferansları, yaratıcılığın yönetimi ve tasarımın değeri üzerinde yoğunlaşıyor.

Mimari yapılarda malzeme seçim süreçleri nasıl gerçekleşiyor?

Mimari tasarımda, yapının bulunduğu çevre, yapının işlevleri, gereksinimleri malzeme seçiminde önem taşır. Örneğin, doğal çevresi öne çıkan bir projede çevreyi yansıtan malzemeler seçilirken, kent merkezindeki bir projede yenilikçi ve teknolojik unsurlar dikkate alınabilir. İşlevler açısından bakıldığında ise bir kreşte renkler ve güvenlik öne çıkarken, bir sağlık yapısında hijyen ve dayanıklılık önem kazanabilir.

Yeni malzeme kullanımı konusunda AR-GE faaliyetleri yürütüyor musunuz? Bu konu için uzmanlaşan bir ekip biriminiz var mı? Türkiye'de yapı malzemeleri sektörü sunduğu ürün ve sistem çözümleriyle ihtiyaçlarınıza cevap veriyor mu?

Her yeni tasarımımızda yeni malzeme arayışında oluruz. Bu, mevcut malzemelerin daha önce kullanılmadığı alanlar ve biçimler olabileceği gibi daha önce hiç kullanılmamış yenilikçi bir malzeme de olabilir. Ancak Türk malzeme sektörü daha çok satış odaklı olduğu için arayışlarımıza malzeme firmalarından hızlı ve yetkin yanıtlar almakta güçlük çekiyoruz. Firmalar bizleri daha çok mevcut malzemelerini kullanmamız için yönlendiriyorlar. Yeni arayışlarımızda biraz yalnız kalıyoruz.

Projelerinizde mimari aydınlatma tasarımını konusunda ana kriterleriniz neler? LED kullanımının önemine ilişkin söylemek istedikleriniz?

LED mimari aydınlatmada çığır açtı denebilir. Gerek estetik, gerekse enerji tasarrufu açısından tasarımlarımıza önemli katkılar getirdi. Verim açısından ofis ortamında büyük yarar sağlarken, estetik olarak da otel ve SPA benzeri işlevlerde tasarıma değer katıyor.

Sizce gelecekte yapıların cepheleri nasıl şekillenecek / sizce nasıl olmalı?

Gelecekte tek cephe malzemesinin, çevrenin değişen koşullarına veya kullanıcının isteklerine bağlı olarak değişken özelliklere sahip olabileceğini düşünüyorum. Bukalemun gibi, iklime ve kullanıma uyumlu malzemeler olacak. Örneğin bir cephe paneli, istendiğinde saydam, istendiğinde dolu olabilecek. Kışın yalıtkan, yazın geçirgen olabilecek. Güneşini istendiğinde engelleyip, istendiğinde olabildiğince içeri alabilecek.

Günün değişik saatlerinde, değişik mevsimlerde binanın dış kabuğunun davranışları da değişebilecek. Aynen kışın paltó giyip, yazın ince giysilerle dolışmamız gibi.

Proje ölçeklerinize göre bakarsak farklı ölçeklerde ve farklı segmentlerde projeleriniz için (konut, otel veya gökdelen gibi) çatı ve cephede yalıtım konusunda ki ihtiyaçlarınız ve kullanacağınız malzemenin beklentileriniz nasıl değişkenlik gösterir?

Çatı ve cephe yalıtımı, binaların "olmazsa olmaz"ları. Bina kabuğunun yalnızca ısı ve su kontrolü değil, aynı zamanda ses, güneş, güvenlik riskleri gibi unsurlara karşı da yalıtılması gerekiyor. Dolayısıyla binanın değişik işlevleri, cephe doluluk/boşluk oranlarında farklılıklar gerektirebilir. Örneğin konutlarda daha az cam boşluğu, ofis bloklarında daha çok doğrama gerekebilir. Yüksek yapılarda, yapım pratiği ve rüzgâr koşulları daha çok önemsenabilir.

Ancak yalıtım özellikleri, cephenin mimari niteliğinden bağımsız olarak, binanın bulunduğu çevre ve iklim koşullarına doğrudan yanıt verebilmelidir. Muğla'daki cephe ile Trabzon'daki cephe –aynı işlevli bina dahi olsa- birbirinin aynı olamaz, olmamalıdır.

İklimlendirme sistemlerinin yeşil yapılar için önemi nedir?

Gelişmiş ısı yalıtımı sistemleri ile yeşil yapılarda ısıtma gereksinimi en aza indirgeniyor. Öte yandan, soğutma sistemleri için aynı şeyi söylemek zor. Soğutma ciddi miktarda enerji tüketimine neden oluyor. Binanın dış kabuk tasarımında çevresel etkileri özellikle dikkate almak, binanın güneş alan yönlerini özenle tasarlamak gerekiyor. Mümkün olduğunca doğal hava akımlarını kullanmak, böylece yazın soğutma gereksinimini en aza indirmek gerekiyor. Bu çabalarla bile önemli miktarda enerji tüketimi söz konusu oluyor.

HAS MİMARLIK HAKKINDA

HAS Mimarlık, çeşitli büyük binaların mimari proje çalışmasının yanı sıra, özellikle büro ve banka binaları için sayısız iç mimarlık proje ve uygulamaları gerçekleştirdi.

Firma 1990 yılında Yapı dalında, Mimarlar Odası Ulusal Mimarlık Ödülü'nü kazandı. Gebze'de gerçekleştirdiği Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi, Urban Land Institute (ULI) tarafından açılan "2006 ULI Mükemmellik Ödülleri" yarışmasında finalist oldu. Aegean Hills projesi, 2007 CNBC Uluslararası Gayrimenkul Ödülü ile Homes Overseas Ödülü altın madalyasına layık görüldü. Ekoyapı projesi ile World Architecture Community 2008 Ödülü'nü kazanarak, Türkiye'de bu ödülü alan ilk mimarlık firması oldu.

HAS Mimarlık gerek yatırım gerekse işlevler açısından üst düzeyde deneyim gerektiren İzmir Büyük Efes Oteli, Hyatt Regency Dushanbe, Cezayir El Aurassi Oteli projeleri ile Anadolu Sağlık Merkezi gibi çeşitli büyük hastane, otel ve ofis binalarının da mimari proje çalışmalarını gerçekleştirdi.

Son dönemde, İstanbul Levent'te 168 m yüksekliğindeki Soyak Kristal Kule binası, Pei, Cobb, Freed&Partners ile birlikte tamamlandı. Ayrıca, Basra'da 120 yataklı bir hastanenin ve Gebze'de Anadolu Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin projeleri hazırlandı.

Güncel çalışmalar arasında Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Bilim ve Teknoloji Kompleksi, ING Bank Kahramanmaraş IT&Operasyon Binası ile **Şişli** Kent-Sel Dönüşüm projeleri de yer alıyor.

HAS Mimarlık 2013 yılında çok deneyimli bir sağlık tasarım firması olan ERTUNGA ile güçlerini birleştirdi. Birlikte HAS ve ERTUNGA Türkiye'nin en deneyimli sağlık tasarım grubu haline geldi.

HAS Mimarlık, Türkiye'nin BREEAM yeşil bina değerlendirici ilk mimarlık firması ve Kanıtı Dayalı Tasarım Akreditasyon ve Sertifikası (EDAC) olan ilk ve tek firmasıdır.

SWİSSÔTEL BÜYÜK EFES İZMİR

(NBBJ ile birlikte)

Swissotel Grand Efes olarak yenilenen otelde, standart, suit ve kral daresi olmak üzere üç farklı özelliğe sahip toplam 406 oda, Kongre Merkezi ve SPA ile de destekleniyor.

1950'lerde Uluslararası Üslup'un güzel örneklerinden biri olarak tasarlanan Büyük Efes Oteli'nin yenileme projeleri çok sayıda uzmanın katkısı ile çok uluslu ekipler tarafından elektronik iletişim olanakları da kullanılarak katılımcı ve verimli bir ortamda hazırlandı.

Proje hazırlanırken en çok Efes Oteli'nin İzmir için taşıdığı simgesel anlam üzerinde duruldu. Vaziyet planına kent ölçeğinde yaklaşıldığında Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk heykeli ile Efes Oteli ana bloğunun aynı eksen üzerinde olduğu saptandı ve otel girişi o eksenle düzenlendi. Otelin girişinde yapılan değişiklik sayesinde, giriş holü hem denizle hem de arkadaki bahçeyle görsel bağlantı sağlayacak şekilde saydamlaştırıldı. Böylece, deniz, meydan ve Cumhuriyet Anıtı'yla otelin ön ve arka bahçesi görsel olarak bağlanmış oldu.